

Ако означимъ височината на основата му съ H (§ 293), радиуса на кълбото съ R и забѣлѣжимъ, че повърхността на пояса LL_1MM_1 се равнява на $2\pi RH$, то ще намѣримъ, че обема на сферическия секторъ се равнява на $\frac{2}{3}\pi R^2H$.

Когато единъ радиусъ на кръговия секторъ LOM се слива съ радиуса OA, то сферическия секторъ приема вида на сферическия секторъ въ прѣдидущия §.

§ 297. Часть отъ кълбото LMM_1L_1 (черт. 345), която се съдържа между двѣ успоредни сечения LL_1 и MM_1 , се нарича *сферически слой*, успоредните сечения LL_1 и MM_1 се наричатъ *основа на слоя*, а растоянието между тѣхъ—*негова височина*.

За опредѣляване обема на сферическия слой LMM_1L_1 забѣлѣзваме, че той се равнява на сферическия секторъ $LMOM_1L_1$, събранъ съ конуса LOL_1 безъ конуса MOM_1 . Ако означимъ обема на сферическия слой съ V, височината му съ H, радиуса на кълбото съ R и перпендикуляра, който е спуснатъ отъ центра на плоскостта LL_1 —съ K, то радиуса на кръга LL_1 ще бѫде $\sqrt{R^2-K^2}$, а радиуса на кръга MM_1 ще бѫде $\sqrt{R^2-(K-H)^2}$; слѣдов. обема на конуса LOL_1 е равенъ на $\frac{\pi(R^2-K^2)K}{3}$, а обема на конуса MOM_1 е равенъ на

$$\frac{\pi[R^2-(K-H)^2] (K-H)}{3}$$

а тѣй като обема на сферическия секторъ $LMOL_1M_1$ е равенъ на $\frac{2}{3}\pi R^2H$ (§ 296), то

$$V = \frac{2\pi R^2H + \pi(R^2-K^2) K - \pi [R^2-(K-H)^2] (K-H)}{3}$$

и послѣ съкратяванието

$$V = \pi H (R^2 - K^2 + KH) - \frac{\pi H^3}{3}$$

Това изражение можемъ да представимъ въ другъ видъ, като введемъ вместо R и K радиусите на двѣтѣ основи отъ слоя.

Нека r_1 и r бѫдатъ радиусите на основите LL_1 и MM_1 . Забѣлѣзваме, че $R^2 = r_1^2 + K^2 = r^2 + (K-H)^2$, тогава ще получимъ:

$$K \cdot H = \frac{r^2 - r_1^2 + H^2}{2}$$

а тѣй като $R^2 - K^2 = r_1^2$, то

$$V = H \frac{\pi r^2 + \pi r_1^2 + \pi H^3}{2} + \frac{\pi H^3}{6}$$

т. е. обема на слоя се равнява на произведенietо отъ полусуммата на основите му и височината, събрано съ обема на кълбото, което има тази височина за диаметър.